

การวิเคราะห์หาปัจจัยการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิม

จากข้อมูลรายละเอียดที่ได้ทำการวิจัยตั้งแต่ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการด้านต่าง ๆ แผนพัฒนาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเขตบางกอกน้อย และกรณีศึกษาชุมชนดั้งเดิม 3 ชุมชน เพื่อหาปัจจัยการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิมนั้น ได้นำการตรวจเอกสารในบทที่ 2 จากหัวข้อความหมายและประเภทชุมชน ในแง่สังคมวิทยาชุมชนประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ การปะทะสัมพันธ์กันทางสังคม และความผูกพันร่วมกัน รวมทั้งแนวคิดการเปลี่ยนแปลงชุมชน ความหมายของวัฒนธรรม วัฒนธรรมเมืองและแนวคิดกระแสวัฒนธรรมชุมชนที่ได้รวบรวมไว้เมื่อนำมาประมวลร่วมกันจึงพิจารณาปัจจัยการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิมโดยแยกออกเป็น 3 ปัจจัยหลักโดยมีคำจำกัดความ ดังนี้

1. ปัจจัยกายภาพของที่ตั้งชุมชน หมายถึง สภาพพื้นที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชน ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ เส้นทางคมนาคม การเข้าถึงพื้นที่ชุมชนและสภาพพื้นที่โดยรอบที่แวดล้อมชุมชน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ในการส่งเสริม หรือตัดทอนการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิม

2. ปัจจัยภายในชุมชน หมายถึง องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ทางสังคม ศาสนา ความผูกพันร่วมกัน การจัดระเบียบสังคมภายในชุมชน(ดังรายละเอียดในหัวข้อความหมายและประเภทของชุมชนในบทที่ 2) ในด้านต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดัน ส่งเสริม หรือตัดทอนการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิม

3. ปัจจัยภายนอกชุมชน หมายถึง แผนและนโยบายด้านต่าง ๆ หน่วยงานของภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน รวมทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานดังกล่าวกับชุมชน เกิดเป็นแรงผลักดัน ส่งเสริม หรือตัดทอนการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิม

และจาก 3 ปัจจัยนี้ได้ใช้มาเป็นหลักในการพิจารณาข้อมูลที่ได้ทำการวิจัยจากกรณีศึกษาทั้ง 3 ชุมชนดั้งเดิมนำมาเปรียบเทียบกัน โดยมุ่งประเด็นไปที่โอกาสของการเกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนซึ่งมีอิทธิพลและแรงผลักดัน ทั้งส่งเสริม ตัดทอน ต่อการดำรงอยู่ของชุมชนดั้งเดิมจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดังหัวข้อแนวคิดกระแสวัฒนธรรมชุมชนในการตรวจเอกสารบทที่ 2 ดังตารางต่อไปนี้